

Гончаров Микола Вікторович

аспірант кафедри теорії, історії права і держави конституційного права

Університет державної фіскальної служби України (м. Ірпінь)

ДО ПИТАННЯ ЩОДО СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «ІННОВАЦІЯ»

Досліджуючи економічні перетворення у державі, бачимо, що суспільство перебуває на тому етапі свого розвитку, коли більшість проблем вирішують на базі швидкої розробки та використання у виробництві нових технологічних і організаційних ідей, нової техніки або інакше – інновацій. Проблема забезпечення ефективного функціонування підприємств набуває особливого значення для України, тому що національна економіка проходить період відродження ринкових відносин, що насамперед вимагає активізації інноваційної діяльності [1, с. 250].

Серед науковців немає єдиної думки щодо поняття «інновація», вчені мають зовсім різні підходи до їх трактування.

У зазначеному контексті значний науковий і практичний інтерес представляє з'ясування економічної сутності інновації, аналіз та систематизація підходів до трактування дефініцій і змісту цього поняття [2, с. 12].

Уперше поняття «інновація» в науковому контексті було введено у вжиток на початку ХХ ст. Це зробив американський вчений австрійського походження Й. Шумпетер у своїй роботі «Теорія економічного розвитку». Він визначив інновацію як нову науково-організаційну комбінацію виробничих факторів, створену підприємницьким духом. Він зараховував до інновацій як нові продукти та технології, так і застосування нових способів комерційного використання, освоєння нових ринків збуту і джерел сировини, зміни галузевої структури, укрупнення фірми [3].

У зв'язку з посиленням ролі науково-технічного прогресу як фактор економічного розвитку в 1980-х рр. уявлення про зміст поняття «інновація»,

запропоноване Шумпетером, отримало подальший розвиток у роботах зарубіжних дослідників [4, с. 33].

Подальший розвиток громадського виробництва розширило і поглибило його зміст. Як зарубіжними, так і вітчизняними авторами даються різні визначення поняття інновації. Так, наприклад, професор американського університету Texas A and M Ріки В. Гріфін трактує інновацію як організацію розробки і впровадження нового продукту, послуги або запропонувати нове використання існуючого продукту [5, с. 123].

Багато авторів інтерпретують інновацію, як комерційне освоєння нової ідеї; перетворення ідеї в конкретні предмети: розробка машини або апарату на основі нового технічного принципу; проведення змін в техніці, технології, організації, економіці, екології, а також у соціальній сфері підприємства [6, с. 5].

У деяких джерелах інновація розглядається як економічна категорія, яка визначає наявність нових товарів, послуг, засобів виробництва, кінцевий результат інноваційної (науково-технічної, інтелектуальної) діяльності тощо [7, с. 123].

В українському законодавстві визначення поняття інновації було введено вперше лише з прийняттям Закону України «Про інноваційну діяльність» від 4 липня 2002 р. в якому під інноваціями розуміються новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, які істотно поліпшують структуру і якість виробництва і (або) соціальної сфери [8].

Отже, можна зробити висновок, що кожен автор висвітлює в терміні «інновація» своє бачення і розуміння цього явища, тому кожен з цих тлумачень є правильним та необхідним для розуміння і використання терміну «інновація».

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гончаров М. В. Деякі аспекти державної інноваційної політики / М. В. Гончаров // Українство: динаміка сенсів і вимірів національного буття: Матеріали всеукраїнської наукової конференції, м. Кривий Ріг, 10 листопада 2017 року / Упорядники : Сабельникова Т.М. та інш. – Кривий Ріг: ДЮІ МВС України, 2017. – С. 250–252
2. Янковська О. І. Економічна сутність інновацій / О. І. Янковська // Економіка. Наука. Інновації [Електронний ресурс]. – 2009. – № 1. – Режим доступу до журн.: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/eui/2009_1/zmist.html.
3. Schumpeter, J. A. The Theory of Economic Development: An Inquiry into Profits, Capital, Credit, Interest and the Business Cycle [Text] / J.A.Schumpeter. – N. J.: Transaction Publ., 2008. – P. 89. 3
4. Буковецька, Ю. І. Сучасні підходи до визначення сутності та класифікації інновацій / Юлія Іванівна Буковецька // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2014. – Том 17. – № 1. – С. 32–37
5. Гріфін Р. Основи менеджменту: підручник / Р. Гріфін, В. Яцура; наук. ред. В. Яцура, Д. Олескевич. – Львів: БаК, 2001. – 624 с.
6. Инновационный процесс в странах развитого капитализма (методы, формы, механизм). – М.: Наука, 1991. – 143 с.
7. Финансирование и экономическое стимулирование научно-технического развития угольной промышленности Украины: теория и практика / А.И. абанов, Л.Л. Стариченко, Е.С. Чупина и др. – Донецк: ИЭП НАН Украины, 2002. – 244 с.
8. Про інноваційну діяльність: Закон України від 4 липня 2002 р. N 40-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – N 36. – Ст. 266.